

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

ärinimi: OÜ Tõntso Agro

registrikood: 11736371

postiaadress: Valga maakond, Tõrva vald, Koorküla, Tõntso

postisihthnumber: 68508

telefon: +372 5205603, +372 7661558

e-posti aadress: tontsoagro@gmail.com

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	9
Lisa 3 Varud	10
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	11
Lisa 6 Bioloogilised varad	12
Lisa 7 Kapitalirent	13
Lisa 8 Laenukohustised	14
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad	16
Lisa 11 Sihtfinantseerimine	16
Lisa 12 Müügitulu	19
Lisa 13 Muud äritulud	19
Lisa 14 Kaubad, toore, materjal ja teenused	20
Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud	20
Lisa 16 Tööjõukulud	21
Lisa 17 Muud ärikulud	21
Lisa 18 Intressikulud	21
Lisa 19 Seotud osapooled	21
Aruande allkirjad	23
Vandeauditori aruanne	24

Tegevusaruanne

Üldine

Tõntso Agro OÜ asub Tõrva vallas Valgamaa. Ettevõtte põhitegevusalaks on piimakarja kasvatus.

2023a oli haritava maa pindala suuruseks aasta lõpu seisuga oli 1630 ha.

Keskmine piimahind kujunes ettevõttel 451 eurot/tonni kohta ja kokku müüs ettevõtte 6tuh tonni piima. Teravilja müüdi kokku 517tuh euro eest

Olulisemad tehtud ja kavandatud investeeringud

Tõntso Agro OÜ ehitas aruandeaastal PRIA toetusega valmis vedelsõnnikuhoidla 8000 m³ sõnniku hoiustamiseks. Sellega on ettevõttel võimalik ratsionaalsemalt sõnnikut väetiseks kasutada ning ka keskkonnaameti nõuded on täidetud.

2022a alustas ettevõtte poegimislauda suurendamisega (1200 m²), mis lõpetati 2023 mai. Ehitis on vajalik seoses loomade arvu kasvuga.

Lisaks jätkas ettevõtte haritava maa lupjamisega, millega alustati juba 2021aastal. Lupjamine on ettevõttele lisakulu 30tuh EUR aastas, kuid toob ka kohest mõõdetavat tulu, kuna saagikus põldudel kasvab, sest taimed omastavad toitaineid efektiivsemalt.

Kokku tehti aruandeaastal investeeringuid põhivarasse 2 060 869 eurot, sellest masinate-ja seadmete uuendamiseks 1 018 330 eurot, maa soetamiseks 120 000 eurot ja ehitiste ehitamiseks 912 163 eurot.

Väliskekkonna mõjud majandustegevusele

Lähiaastatel on ettevõtte majandustegevus pidanud üle elama mitmed kriisid nagu Covid-19 pandeemia, sõjategevus Ukrainas ja sellega kaasnenud energia kriis, lisaks Euribori järsk tõus.

Euribori tõus mõjutas oluliselt ettevõtte kasumit, kuna laenude ja liisingute maht on suur.

Samuti muutis Venemaa sõjaline sissetung Ukrainasse 24.veebruar 2022 volatiilseks teravilja –ja õlikultuuride hinnad ja kergitas oluliselt väetiste hindu.

Finantsnäitajad

Aruandeperioodil oli ettevõtte müügitulu 3 624 160 eurot, 2022. aastal 3 298 060 eurot, peamine osa müügitulust on saadud piima müügist. Piima keskmine müügihind oli aruandeperioodil 451 eurot/tonn, 2022. aastal 495 eurot /tonn. Piimalehmade põhikari suurenes aasta jooksul 8 pea võrra oma noorkarja arvelt (31.12.2023 seisuga oli lehmi 545 ja 31.12.2022 537 pead). Lõppenud majandusaastal saadi kasumit 40 485 eurot, 2022. aastal oli kasum 804 773 eurot

Tööjõud

Aruandeaastal oli ettevõttes keskmiselt 19 töötajat, 2022. aastal keskmiselt 16 töötajat. Juhatus on 2-liikmeline ja juhatuse liikmetele juhatuse liikme tasu ei makstud.

Peamised finantssuhtarvud

Finantsnäitaja	Ühik	2023	2022
Käibe kasv	%	9,9	61,8
Puhaskasumi kasv	%	-96,8	18,3
Puhasrentaablus	%	0,7	24,4
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja		1,1	1,6
Varade puhasrentaablus (ROA)	%	0,3	12,1
Omakapitali rentaablus (ROE)	%	0,8	26,6

Käibe kasv (%) = $(\text{müügitulu 2023} - \text{müügitulu 2022}) / \text{müügitulu 2022} * 100$

Kasumi kasv (%) = $(\text{puhaskasum 2023} - \text{puhaskasum 2022}) / \text{puhaskasum 2022} * 100$

Puhasrentaablus (%) = $\text{puhaskasum} / \text{müügitulu} * 100$

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = $\text{käibevara} / \text{lühiajalised kohustused}$

Varade puhasrentaablus = $\text{puhaskasum} / \text{varad kokku} * 100$

Omakapitali rentaablus = $\text{puhaskasum} / \text{omakapital kokku} * 100$

Eesmärgid 2024 aastaks

Ettevõtte eesmärgiks on suurendada kasumit piimaliitri kohta ning kasumit põllumaa hektari kohta. 2023 aastal investeeriti põldude mulla viljakuse parandamisse ja jätkatakse antud tegevusega ka 2024ndal aastal. Planeeritakse toota odavamalt sööta kui 2023 aastal ja seeläbi vähendada kalli ostusööda osakaalu lehma kohta.

Triinu Kõressaar
Juhatus liige

Lauri Kõressaar
Juhatus liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 955	64 135	
Nõuded ja ettemaksed	262 879	243 824	2
Varud	732 414	642 472	3
Bioloogilised varad	519 772	500 720	6
Kokku käibevarad	1 517 020	1 451 151	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	39 000	39 000	
Materiaalsed põhivarad	5 704 702	4 255 558	5
Bioloogilised varad	905 141	924 433	6
Kokku põhivarad	6 648 843	5 218 991	
Kokku varad	8 165 863	6 670 142	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	581 785	356 844	8
Võlad ja ettemaksed	849 679	562 295	9
Kokku lühiajalised kohustised	1 431 464	919 139	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	3 371 722	2 607 927	8
Võlad ja ettemaksed	14 400	21 600	9
Sihtfinantseerimine	294 466	93 153	11
Kokku pikaajalised kohustised	3 680 588	2 722 680	
Kokku kohustised	5 112 052	3 641 819	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	2 620	2 620	
Ülekurss	147 425	147 425	
Kohustuslik reservkapital	262	262	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 878 016	2 073 243	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 488	804 773	
Kokku omakapital	3 053 811	3 028 323	
Kokku kohustised ja omakapital	8 165 863	6 670 142	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Müügitulu	3 624 160	3 298 060	12
Muud äritulud	392 492	258 824	13
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	208 095	40 178	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-240	281 228	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 910 621	-2 238 640	14
Mitmesugused tegevuskulud	-127 397	-79 979	15
Tööjõukulud	-503 160	-318 696	16
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-398 595	-307 110	
Muud ärikulud	-8 608	-20 477	17
Ärikasum (kahjum)	276 126	913 388	
Intressitulud	233	5	
Intressikulud	-250 871	-108 620	18
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	25 488	804 773	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 488	804 773	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Tõntso Agro 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud väikeettevõttele ette nähtud lühendatud aastaaruandena ning kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Finantsinvesteeringud

Pikajalise finantsinvesteeringu kajastamisel kasutatakse soetusmaksumuse meetodit.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjatele kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud individuaalselt lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Varud

Tooraine ja materjal võetakse arvele ja kajastatakse edasi soetusmaksumuses.

Põllumajanduse valmistoodang võetakse arvele õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Lõpetamata toodang võetakse arvele ja kajastatakse edasi soetusmaksumuses.

Varude kulukskandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varude õiglasest väärtusesse ümberhindamine toimub bilansipäeval ning ümberhindamisest tingitud kasum või kahjum näidatakse kasumiaruandes.

Bioloogilised varad

Võttes aluseks reeglid, mis tulenevad raamatupidamistoimkonna juhendist 7 "Bioloogilised varad", kajastatakse bioloogiline vara nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglane väärtus on summa, mille eest on teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus võimalik vahetada vara. Erandina näeb RTJ 7 ette võimaluse kajastada soetusmaksumuses sellist bioloogilist vara, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt mõõta.

Bioloogilised varad jaotatakse tarbitavateks ja tootvateks varadeks, mis omakorda võivad olla küpsed või ebaküpsed varad.

Tarbitavad bioloogilised varad on varad, mida muudetakse põllumajandustoodanguks või mida müüakse bioloogiliste varadena (käesolevas aruandes vasikad kuni 6 kuuseks saamiseni, lehmikud kuni seemendusikka jõudmiseni ja tiined lehmikud ning raieküps mets).

Küpsete tootvate bioloogiliste varade hulka kuuluvad lüpsilehmad ja kasvav mets.

Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt" nende tekkimise perioodil.

Põhikarja ja tiinete mullikate õiglase väärtuse hindamisel on aluseks Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu hinnangud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumuliseeritud kulum.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana üldreeglina need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 1 000 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale varaobjektile eraldi, lähtudes konkreetse objekti eeldatavast kasulikust elueast.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	8-50 aastat
Masinad, seadmed	5-20 aastat
Muu materiaalne põhivara	10 aastat
Transpordivahendid	5-10 aastat

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile lineaarselt. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik eluiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud.

Põhivarade sihtfinantseerimist kajastatakse tuludes kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) ja kajastatakse vastavalt materiaalse põhivara arvestuspõhimõtetele. Vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks;
- sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis lühi- või pikaajalise kohustusena olenevalt sellest, millal toimub sihtfinantseerimisega kaasnevate tingimuste täitmine.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, st müüdud kaupade ja osutatud teenuste eest saadavates summades. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised kauba omandamisega seotud riskid ja hüved on ostjale üle läinud, müügist saadava tasu saamine on tõenäoline ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Teenuse müügitulu kajastatakse teenuse osutamise perioodil, kui teenuse osutamise eest saadava tasu laekumine on tõenäoline ning müügitulu ja teenuse osutamisega seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Maksustamine

Ettevõtte tulu maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstud dividende. Kuni 31.12.2018 oli dividendi tulumaksumääraks 20/80(25%). Alates 01.01.2018 muutus tulumaksuseadus, mille kohaselt peavad ettevõtjad kasutama regulaarselt makstavatele dividendidele soodusmäär 14%(14/86 ehk 16,3%). Seda soodusmäär peab kasutama alates 01.01.2019 makstavatele dividendidele, millest kolmandikule eelmisel majandusaastal makstud dividendidest rakendub soodusmäär 14% (14/86) ning ülejäänud dividendide osale tavamäär 20/80 (25%).

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriotsustele, sealhulgas ema-, tütar- ja sidusettevõtjaid, teisi samasse kontserni kuuluvad ettevõtteid, omanikke, nõukogu ja juhatuse liikmeid, nende pereliikmeid ja ettevõtteid, mille üle eelpool loetletud isikud omavad kontrolli või olulist mõju.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	142 266	142 266
Ostjatelt laekumata arved	142 266	142 266
Muud nõuded	115 747	115 747
Viitlaekumised	115 747	115 747
Ettemaksed	4 866	4 866
Muud makstud ettemaksed	4 866	4 866
Kokku nõuded ja ettemaksed	262 879	262 879
	31.12.2022	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	178 556	178 556
Ostjatelt laekumata arved	178 556	178 556
Muud nõuded	61 489	61 489
Viitlaekumised	61 489	61 489
Ettemaksed	3 779	3 779
Muud makstud ettemaksed	3 779	3 779
Kokku nõuded ja ettemaksed	243 824	243 824

Lisa 3 Varud

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tooraine ja materjal	62 139	180 292
Kütus	8 583	7 291
Ostusöödad	12 315	14 937
Taimekaitsevahendid	33 329	18 556
Väetised	5 628	139 508
Ostuseeme	2 284	0
Lõpetamata toodang	54 210	24 030
Eeloleva saagi kulud	54 210	24 030
Valmistoodang	616 065	438 150
Omasöödad ja seemned laos	616 065	438 150
Kokku varud	732 414	642 472

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	33 223	12 519
Üksikisiku tulumaks	20 214	8 408
Erisoodustuse tulumaks	0	302
Sotsiaalmaks	29 487	13 286
Kohustuslik kogumispension	577	327
Töötuskindlustusmaksed	2 033	1 112
Maamaks	0	73
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	836	604
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	86 370	36 631

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

										Kokku
	Maa	Ehitised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	Ettemaksed	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2021										
Soetusmaksumus	112 868	2 455 259	70 156	2 019 374	2 089 530	8 443		26 728	26 728	4 692 828
Akumuleeritud kulum		-376 407	-32 096	-720 732	-752 828	-560				-1 129 795
Jääkmaksumus	112 868	2 078 852	38 060	1 298 642	1 336 702	7 883		26 728	26 728	3 563 033
Ostud ja parendused			49 583	737 545	787 128		339 621		339 621	1 126 749
Muud ostud ja parendused			49 583	737 545	787 128		339 621		339 621	1 126 749
Amortisatsioonikulu		-83 077	-9 006	-214 098	-223 104	-929				-307 110
Müügid (jääkmaksumuses)				-127 114	-127 114					-127 114
Ümberliigitamised				24 190	24 190	2 538		-26 728	-26 728	0
Ümberliigitamised ettemaksetest				24 190	24 190	2 538		-26 728	-26 728	0
31.12.2022										
Soetusmaksumus	112 868	2 455 259	119 739	2 596 409	2 716 148	10 981	339 621	0	339 621	5 634 877
Akumuleeritud kulum		-459 484	-41 102	-877 244	-918 346	-1 489	0			-1 379 319
Jääkmaksumus	112 868	1 995 775	78 637	1 719 165	1 797 802	9 492	339 621	0	339 621	4 255 558
Ostud ja parendused	120 000	271 214	71 390	946 940	1 018 330	10 376	640 949		640 949	2 060 869
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	120 000	200 000								320 000
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		71 214					640 949		640 949	712 163
Muud ostud ja parendused			71 390	946 940	1 018 330	10 376				1 028 706
Amortisatsioonikulu		-113 177	-17 522	-266 058	-283 580	-1 838				-398 595
Müügid (jääkmaksumuses)			-9 429	-203 084	-212 513	-617				-213 130
Ümberliigitamised		980 570					-980 570		-980 570	
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		980 570					-980 570		-980 570	
31.12.2023										
Soetusmaksumus	232 868	3 707 043	169 330	3 291 848	3 461 178	20 617	0		0	7 421 706
Akumuleeritud kulum	0	-572 661	-46 254	-1 094 885	-1 141 139	-3 204	0		0	-1 717 004
Jääkmaksumus	232 868	3 134 382	123 076	2 196 963	2 320 039	17 413	0		0	5 704 702

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2023	2022
Masinad ja seadmed	282 000	126 800
Transpordivahendid	10 000	
Muud masinad ja seadmed	272 000	126 800

Muud materiaalsed põhivarad	740	0
Kokku	282 740	126 800

Aruandeaastal soetati kapitalirenditingimustel masinaid ja seadmeid ning transpordivahendeid summas 812 390 eurot, 2022. aastal summas 734 083 eurot.

Lisa 6 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad					Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	Rohumaad	
31.12.2021	181 458	70 626	59 095	40 287	351 466
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	26 568				26 568
Müügid	-55 437				-55 437
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	10 635				10 635
Muud muutused	-648		130 423	37 713	167 488
31.12.2022	162 576	70 626	189 518	78 000	500 720
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	69 474			23 897	93 371
Müügid	-106 264		-499 165		-605 429
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-159 000	-1 028 139	-1 187 139
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	16 120		683 333	1 022 458	1 721 911
Muud muutused	-3 662				-3 662
31.12.2023	138 244	70 626	214 686	96 216	519 772

Põhivarad					Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	Rohumaad	
31.12.2021	707 425	85 035			792 460
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	14 990				14 990
Müügid	-112 475				-112 475
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	224 350	28 333			252 683
Muud muutused	-23 225				-23 225
31.12.2022	811 065	113 368			924 433
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	87 330				87 330
Müügid	-189 090				-189 090
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	85 475	22 268			107 743
Muud muutused	-25 275				-25 275
31.12.2023	769 505	135 636			905 141
Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades					
		2023	2022		
Loomsed varad		148 941	97 492		
Kokku		148 941	97 492		

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Kapitalirent	1 314 069	281 915	1 032 154	0,69-3,5%	EUR	2028
Kapitalirendikohustised kokku	1 314 069	281 915	1 032 154			
	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Kapitalirent	1 045 512	218 503	827 009	0,69-3,5%	EUR	2028
Kapitalirendikohustised kokku	1 045 512	218 503	827 009			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	1 780 359	1 388 135
Kokku	1 780 359	1 388 135

Lisa 8 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen eraettevõttelt	11 600	11 600						19
Laen eraettevõttelt	100 000	100 000			1%	EUR	30.03.2024	
Lühiajalised laenud kokku	111 600	111 600						
Pikaajalised laenud								
Lep.nr. 48FI17	492 085	29 109	125 705	337 271	3%	EUR	02.11.2037	
Lep.nr.191L18	71 180	36 276	34 904		5%	EUR	31.10.2025	
Lep.nr. 20200323TA	994 328	54 348	939 980		4,5%	EUR	23.03.2025	
Lep.nr. 20220922TA	462 246	32 416	429 830		3,9%	EUR	22.09.2027	
Lep.nr. 20230628TA	491 492	35 476	456 016		3,5%	EUR	25.06.2028	
Pikaajalised laenud kokku	2 511 331	187 625	1 986 435	337 271				
Kapitalirendikohustised kokku	1 314 069	281 915	1 032 154					7
Muud laenukohustised								
Maade järelmaksukohustus	16 507	645	2 575	13 287	5%	EUR	10.12.2049	
Muud laenukohustised kokku	16 507	645	2 575	13 287				
Laenukohustised kokku	3 953 507	581 785	3 021 164	350 558				

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Laen eraettevõttelt	8 239	8 239						19
Lühiajalised laenud kokku	8 239	8 239						
Pikaajalised laenud								
Lep.nr. 48FI17	525 001	30 550	92 461	401 990	3%	EUR	02.11.2037	
Lep.nr. 191L18	111 286	37 169	74 117		5%	EUR	31.10.2025	
Lep.nr. 20200323TA	1 048 314	53 985	994 329		4,5%	EUR	23.03.2025	
Lep.nr. 20220922TA	209 512	7 754	201 758		3,9%	EUR	22.09.2027	
Pikaajalised laenud kokku	1 894 113	129 458	1 362 665	401 990				
Kapitalirendikohustised kokku	1 045 512	218 503	827 009					7
Muud laenukohustised								
Maade järelmaksukohustus	16 907	644	2 575	13 688	5%	EUR	10.12.2049	
Muud laenukohustised kokku	16 907	644	2 575	13 688				
Laenukohustised kokku	2 964 771	356 844	2 192 249	415 678				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Maa	232 868	112 868
Ehitised	3 134 382	1 995 775
Masinad ja seadmed	2 320 039	1 797 802
Muud materiaalsed põhivarad	17 413	9 492
Muud varad	905 141	924 433
Kokku	6 609 843	4 840 370

Tagatiseks panditud muude varade maksumus koosneb bioloogilise vara (põhikari + kasvav mets) maksumusest bilansipäeva seisuga. Laenukohustuste tagatiseks on seatud ettevõtte kinnisvarale hüpoteek summas 2 090 000 eurot LHV Pank AS kasuks ja kommertspant summas 237 400 eurot ettevõtte vallasvarale LHV Pank AS kasuks.

Maade järelmaksukohustuse tagatiseks on seatud hüpoteek summas 32 271 eurot Eesti Vabariigi kasuks.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse laenukohustise tagatiseks on seatud hüpoteek ettevõtte kinnisvarale summas kuni 730 000 eurot Investeeringulanul on Maaelu Edendamise Sihtasutuse tagatis 80% tagastamata laenust, kuid mitte enam kui 400 000 eurot.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	705 430	705 430		
Võlad töövõtjatele	49 544	49 544		
Maksuvõlad	86 370	86 370		4
Muud võlad	22 735	8 335	14 400	
Intressivõlad	1 135	1 135		
Muud viitvõlad	21 600	7 200	14 400	
Kokku võlad ja ettemaksed	864 079	849 679	14 400	

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Võlad tarnijatele	486 518	486 518		
Võlad töövõtjatele	32 120	32 120		
Maksuvõlad	36 631	36 631		4
Muud võlad	28 626	7 026	21 600	
Intressivõlad	-174	-174		
Muud viitvõlad	28 800	7 200	21 600	
Kokku võlad ja ettemaksed	583 895	562 295	21 600	

Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	2 322 803	2 302 413
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	580 701	575 603
Kokku tingimuslikud kohustised	2 903 504	2 878 016

Lisa 11 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2022	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			39 787			39 787
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			53 366			53 366
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			93 153			93 153
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Taimekasvatuskuludeks	31 642		197 392	211 716	43 328	
Loomakavatuskuludeks	15 777		32 032	17 879	4 231	
Metsatoetus			5 788	5 788		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	47 419		235 212	235 383	47 559	
Kokku sihtfinantseerimine	47 419		328 365	235 383	47 559	93 153

	31.12.2022		Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2023	
	Nõuded	Kohustised			Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks						
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks		39 787				39 787
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks		53 366				53 366
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			8 100			8 100
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			187 568			187 568
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			2 250			2 250
PRIA 4.1. Investeeringud põllumajansuettevõtte tulemuslikkuse parandamiseks			3 395			3 395
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks		93 153	201 313			294 466
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks						
Taimekasvatuskuludeks	43 328		43 328	80 517	80 517	
Loomakavatuskuludeks	4 231		4 231	25 995	25 995	
Euroopa raha 1.2.2.			3 000	3 000		
Euroopa raha 1.3.2.			46 850	46 850		
Euroopa raha 1.1.1.			154 936	154 936		
Euroopa raha 1.6.			3 010	3 010		
Töötukassa palgatoetus			3 979	3 979		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	47 559		259 334	318 287	106 512	
Kokku sihtfinantseerimine	47 559	93 153	460 647	318 287	106 512	294 466

Lisa 12 Müügitulu

(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	3 352 223	3 229 095
Läti	156 674	0
Leedu	115 263	68 965
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	3 624 160	3 298 060
Kokku müügitulu	3 624 160	3 298 060
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Piima müük	2 759 198	2 468 651
Loomade müük	292 568	153 690
Teravilja müük	518 565	544 630
Pm. abiteenused	53 829	88 843
Kauba müük	0	308
Metsamaterjali müük	0	10 460
Ostetud teravilja müük	0	31 478
Kokku müügitulu	3 624 160	3 298 060

Lisa 13 Muud äritulud

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Kasum materiaalseste põhivarade müügist	69 610	0	5
Tulu sihtfinantseerimisest	318 287	235 383	11
Kindlustushüvitised	3 533	8 739	
Muud	1 062	14 702	
Kokku muud äritulud	392 492	258 824	

Lisa 14 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2023	2022
Tooraine ja materjal	11 369	14 457
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	0	30 500
Energia	281 583	326 202
Elektrienergia	46 965	61 668
Kütus	234 618	264 534
Transpordikulud	62 237	23 469
Maarent	210 339	81 715
Üür ja rent	1 052	59 856
Ostetud teenused	153 705	147 802
Ostusöödad	1 081 692	859 654
Väetised	462 655	179 718
Taimekaitsevahendid	120 257	98 587
Masinapargi varuosad, hooldus	221 949	157 910
Seemenduse, veterinaariakulu	84 002	50 325
Kiled, võrgud, pallinöör, silolisandid	23 516	20 650
Ostuseemne kulu	100 175	120 255
Farmitarvikud, puhastusvahendid	50 979	20 698
Ehitiste remond ja hooldus	31 587	38 336
Muud	13 524	8 506
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 910 621	2 238 640

Lisa 15 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Mitmesugused bürookulud	2 759	5 489
Koolituskulud	6 455	339
Riiklikud ja kohalikud maksud	5 567	4 117
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	10 000	0
Kindlustuskulu	20 922	12 303
Ostetud teenused	16 915	8 100
Telefon, andmeside	8 632	4 841
Isikliku auto kasutamise hüvitus	28 867	21 502
Pangateenustasu	512	482
Juriidilised kulud, lepingutasud, riigilõivus	6 954	10 027
Tööjõu rent	6 313	0
Muud	13 501	12 779
Kokku mitmesugused tegevuskulud	127 397	79 979

Lisa 16 Tööjõukulud

(eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	377 300	231 012
Sotsiaalmaksud	125 860	80 944
Puhkusereservi muutus	10 256	6 740
Kokku tööjõukulud	513 416	318 696
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	19	16
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	19	16

Lisa 17 Muud ärikulud

(eurodes)

	2023	2022
Kahjum materiaalsete põhivarade müügist	0	314
Trahvid, viivised ja hüvitised	3 376	16 847
Muud	5 232	3 316
Kokku muud ärikulud	8 608	20 477

Lisa 18 Intressikulud

(eurodes)

	2023	2022
Intressikulu laenudelt	169 237	81 838
Intressikulu kapitalirendilt	66 244	25 709
Intressikulu maade järelmaksetelt	22	32
Muud intressikulud	15 368	1 041
Kokku intressikulud	250 871	108 620

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	9 234	13 930
Kokku nõuded ja ettemaksed	9 234	13 930
Laenukohustised		

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	11 600	8 239
Kokku laenukohustised	11 600	8 239
Võlad ja ettemaksed		
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	1 200
Kokku võlad ja ettemaksed	0	1 200

LAENUKOHUSTISED	31.12.2021	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2022
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 839	5 100	700	8 239
Kokku laenukohustised	3 839	5 100	700	8 239

LAENUKOHUSTISED	31.12.2022	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed	31.12.2023
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	8 239	9 861	6 500	11 600
Kokku laenukohustised	8 239	9 861	6 500	11 600

MÜÜDUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	1 000		4 458	
Kokku müüdnud	1 000		4 458	

OSTETUD	2023		2022	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	3 100	12 100	1 458	32 235
Kokku ostetud	3 100	12 100	1 458	32 235

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	43 930	25 248

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 30.09.2023

OÜ Tõntso Agro (registrikood: 11736371) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAURI KÕRESSAAR	Juhatuse liige	30.09.2024

Aruande osanike koosoleku kinnitamise staatus

Osanike koosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Tõntso Agro osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud OÜ Tõntso Agro raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkeb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Anu Harak

Vandeaudiitori number 270

OÜ AT Audiko

Audiitorettevõtja tegevusloa number 134

Raua tn 2-27, Tartu linn, Tartu maakond, 50104

30.09.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

OÜ Tõntso Agro (registrikood: 11736371) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANU HARAK	Vandeaudiitor	30.09.2024

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	2 878 016
Aruandeaasta kasum (kahjum)	25 488
Kokku	2 903 504
Jaotamine	
Kokku	2 903 504

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	3051766	84.21%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	518565	14.31%	Ei
Taimekasvatuse abitegevused	01611	53827	1.49%	Ei